

Směrnice vedoucího katedry společenských věd č. 1/2025

Část I.

Obecná ustanovení

Čl. 1

(1) Tuto směrnici vydává vedoucí katedry společenských věd (dále též jen „vedoucí katedry“) na základě čl. 22 opatření děkana č. 7/2017 ve znění změn provedených opatřením děkana č. 8/2019, č. 11/2021 a změn provedených opatřením děkana č. 7/2024 (dále jen „opatření děkana“).

(2) Tato směrnice se týká studijních programů akreditovaných po 1. 9. 2016.

(3) Tato směrnice zejména konkretizuje pravidla obsažená v opatření děkana týkající se státní závěrečné zkoušky (dále jen „SZZ“) nebo její části garantované katedrou. Dále může ukládat povinnosti jednotlivým členům katedry, a to za účelem realizace postupů stanovených opatřením děkana.

Část II.

Oborová část SZZ

Čl. 2

Zkouška z předmětu SZZ

(1) Oborová část SZZ zpravidla zahrnuje několik samostatně hodnocených zkoušek z jednotlivých předmětů SZZ (dále jen "zkouška z předmětu SZZ"). Zkouška z předmětu SZZ se může členit na dílčí součásti; ty jsou však hodnoceny souhrnně známkou za zkoušku z předmětu SZZ.

(2) Katedra garantuje tyto zkoušky z předmětu SZZ:

a) KSV/7Q2	Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání na 2. stupni ZŠ
bakalářská SZZ
b) KSV/7Q1	Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání pro střední školy
bakalářská SZZ
c) KSV/0Q2	Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací výchova k občanství
navazující SZZ
d) KSV/0Q4	Učitelství společenských věd pro SŠ
navazující SZZ

Čl. 3

**Studijní program Oborové studium se zaměřením na vzdělávání na 2. stupni základní školy,
specializace Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání na 2. stupni ZŠ**

**Zkouška z předmětu SZZ Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání na 2. stupni ZŠ
(KSV/7Q2)**

(1) Do zkoušky ústí tyto povinné předměty:

a) KSV/7EV1Z	Základy evropské vzdělanosti a kultury I
b) KSV/7EV2Z	Základy evropské vzdělanosti a kultury II
c) KSV/7P1Z	Politologie I
d) KSV/7S1Z	Sociologie I
e) KSV/7E1Z	Ekonomie I
f) KSV/7MD1Z	Moderní dějiny I
g) KSV/7P2Z	Politologie II
h) KSV/7E2Z	Ekonomie II
i) KSV/7S2Z	Sociologie II
j) KSV/7MD2Z	Moderní dějiny II
k) KSV/7PRZ	Právo
l) KSV/7REZ	Religionistika

(2) Do zkoušky nejsou zařazeny žádné povinně volitelné předměty.

(3) Zkouška má písemnou formu a obsahuje celkem čtyři témata – z každého ze čtyř níže uvedených tematických okruhů je zadáno jedno téma; téma může být doplněno dalšími zpřesňujícími otázkami. Všichni studenti/studentky mají totožné zadání zkoušky. Čas pro vypracování zkoušky je 120 minut. K obecným kritériím pro hodnocení odpovědí patří: a) schopnost vymezit dané téma, zasadit je do kontextu a objasnit jeho podstatu; b) faktografická znalost tématu a znalost odborných pojmů; c) strukturovanost a koherence výkladu.

O výsledku zkoušky rozhoduje komise na základě celkového počtu bodů dosažených za zpracování jednotlivých témat. Každé téma je bodováno, maximálně je možno získat za jedno téma šest bodů. Výsledná známka ze SZZ je potom stanovena dle celkového dosaženého počtu bodů následovně: 24 až 19 bodů – „výborně“, 18 až 13 bodů „velmi dobře“, 12 až 7 bodů – „dobře“, 6 a méně bodů – „nevyhověl/a“. Hodnocení „nevyhověl/a“ obdrží i ten/ta student/ka, u něhož/níž byla dvě témata ohodnocena počtem bodů 0.

(4) Tematické okruhy zkoušky jsou:

1. Sociologie

2. Základy evropské vzdělanosti – historie – religionistika
3. Politologie – právo
4. Ekonomie

1. okruh: Sociologie

1. Vymezení sociologie; její původ, předmět, metody, základní pojmy, vnitřní členění, vztah k jiným společenským vědám.
2. Tradiční a moderní společnost. Periodizace vývoje modernity, důležité procesy utvářející moderní společnost. Konceptualizace soudobé společnosti (reflexivní modernita, riziková společnost, pozdní modernita, postindustriální společnost ad.).
3. Sociologie 19. století. Historický kontext vzniku sociologie, hlavní postavy a sociologické směry. Emile Durkheim a Max Weber: hlavní díla a témata, klíčové sociologické koncepty, metodologie sociologie.
4. Konsenzuální, konfliktní a interpretativní paradigma v sociologii. Hlavní témata, směry, postavy a koncepty.
5. Život jedince ve společnosti. Proces socializace, nejdůležitější socializační vlivy, enkulturace, resocializace. Sociální status a sociální role. Sociální skupiny, davy a kolektivní jednání.
6. Sociální stratifikace a mobilita, životní styl a chudoba. Třídní struktura ČR. Sociologie práce a nezaměstnanosti. Práce a moderní společnost. Práce a gender.
7. Sociologie rodiny. Historické proměny rodiny; tradiční, moderní a postmoderní rodina. Sňatečnost a rozvodovost. Rodina a sociální stratifikace. Alternativní formy partnerského soužití.
8. Sociologie vzdělání a školy. Proměny role vzdělání ve společnosti. Vzdělání optikou hlavních sociologických paradigmat. Vzdělávací systém a sociální nerovnosti.
9. Sociální demografie, demografické charakteristiky české společnosti. Základní data o vývoji a struktuře české populace a jejím demografickém chování.
10. Obecná metodologie sociálních věd. Povaha sociálních věd, přírodní versus sociální vědy. Metody a techniky výzkumu v sociálních vědách. Kvantitativní a kvalitativní výzkum – srovnání, základní východiska, pojmy, metody a techniky sběru dat.

2. okruh: Základy evropské vzdělanosti – historie – religionistika

1. Řecká *paideia* a římská *humanitas* (filosofie a rétorika, filosofie a básnictví, etika ctností, *imitatio* a *aemulatio*).
2. Vzdělanost křesťanská a vzdělanost klasická; latinský středověk a scholastická kultura; kurtoasie.
3. Renesanční humanismus (*studia humanitatis*, humanismus a filosofie, latinské a vernakulární); renesanční humanismus a ideál vzdělance.
4. Antická kultura a novověk: podoby klasicismu a jejich kritika; novověké ideály kultivace.
5. Francouzská revoluce, napoleonské války.

6. Průmyslová revoluce.
7. Koncert evropských velmocí, rok 1848 a sjednocení Německa a Itálie.
8. Velmocenské bloky a společnost před první světovou válkou.
9. Evropský kolonialismus.
10. První světová válka, bolševická revoluce.
11. Evropský fašismus, kapitalistické demokracie a stalinismus.
12. Druhá světová válka.
13. Dekolonizace.
14. Studená válka v 50 a 60. letech 20. století.
15. Studená válka v 70. a 80. letech 20. století.
16. Vývoj Evropy po roce 1989.
17. Fenomén religiozity, náboženské myšlení, svoboda a nesvoboda v náboženství, aktuální náboženská situace v České republice.
18. Religionistika – definice, dělení, kulturní charakteristiky, náboženské kořeny Evropy.
19. Světová náboženství – západní náboženská kultura (judaismus, křesťanství, islám): prameny, základní myšlenky, tradice, rituály, svátky apod.
- 20 Světová náboženství – východní náboženská kultura (hinduismus, buddhismus, taoismus, konfuciánství): prameny, základní myšlenky, tradice, rituály, svátky apod.

3. okruh: Politologie – právo

1. Antická politická filozofie (Platón, Aristotelés).
2. Politická filozofie křesťanského středověku (sv. Augustin, Tomáš Akvinský).
3. Teoretici společenské smlouvy (T. Hobbes, J. Locke, J.-J. Rousseau).
4. Liberalismus (základní hodnotová východiska, utilitarismus – J. Bentham, ekonomický liberalismus – A. Smith, J. S. Mill. J. Rawls).
5. Konzervatismus (základní hodnotová východiska, E. Burke; komunitaristé – A. McIntyre, M. Sandel).
6. Marxismus (Marx, neomarxisté).
7. Parlamentní forma vlády (vymezení a empirické příklady).
8. Prezidencialismus (vymezení a empirické příklady).
9. Poloprezidencialismus (vymezení a empirické příklady).
10. Volební a stranické systémy (typy většinových volebních systémů a empirické příklady, poměrné volební systémy: typy kvót a dělitelů a jejich účinky, typologie stranických systémů podle M. Duvergera, J. Blondela, J. Sartoriho, zařazení českého stranického systému).

11. Právo a jeho systém (právo přirozené a pozitivní, právní norma, prameny práva, státní moc a dělba moci, právní řád České republiky, právo veřejné x soukromé, ústavní základy práva, tj. Ústava České republiky, Listina základních práv a svobod a ústavní pořádek, mezinárodní a evropské právo).

12. Občanské (civilní) právo (právo veřejné x soukromé, dispozitivnost x kogentnost, základní hodnoty občanského práva, základní zásady občanského práva, rozum průměrného člověka x odborná péče, poctivost, dobrá víra, ústavní základy a prameny práva, právní skutečnost x právní jednání, počítání času, promlčení, prekluze, závazkové vztahy, pracovní právo, rodinné právo, obchodní a živnostenské právo).

13. Trestní právo (správní x soudní trestání, trestný čin, trestní řízení, příslušnost soudů, druhy trestů, rejstřík trestů).

14. Správní právo (prameny správního práva, základní zásady činnosti správních orgánů, formy správní činnosti, správní uvážení, kontrola veřejné správy, odpovědnost za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem, státní správa x samospráva, správní řízení, správní trestání, správní soudnictví).

15. Organizace justičního systému (soudnictví v rámci dělby moci, nezávislost soudu / nezávislost soudce a garance nezávislosti, nestrannost x podjatost, odpovědnost soudce, přisedící, druhy / oblasti soudnictví, principy organizace soudnictví, základní právní předpisy, příslušnost soudu, soudní soustava ČR, Ústavní soud ČR, rozvrh práce, justice v širším slova smyslu = ostatní právní profese, tj. státní zástupce, advokát, notář, exekutor, Probační a mediační služba, insolvenční správce, mediátor).

4. okruh: Ekonomie

1. Ekonomie jako společenská věda, její vznik, hlavní vývojové etapy a představitelé, základní díla; mikroekonomie a makroekonomie předmět zkoumání ekonomie a její vztah k hospodářské politice.

2. Ústřední národohospodářské otázky a tržní systém; nabídka, poptávka, tržní cena a fungování trhů. Dokonale, nedokonale konkurenční trhy a efektivnost trhů a jejich selhávání. „Neviditelná ruka trhu“ a „viditelná ruka státu“. Stát v moderním tržním kapitalismu.

3. Poptávka a nabídka v mikroekonomii. Poptávka, ekonomický užitek a chování spotřebitele; postavení spotřebitele na trhu, ochrana spotřebitele. Nabídka – organizace podnikání, typy firem a dokonale a nedokonale konkurenční trhy.

4. Základní výrobní faktory; mzdy a trh práce; renta a půda; kapitál, úrok a zisk; teorie rozdělování. Důchody v moderním kapitalismu. Lorenzova křivka, Giniho koeficient.

5. Makroekonomie a modely národního hospodářství; Národní účetnictví, hrubý domácí produkt – základní makroekonomický agregát; alternativní přístupy.

6. Agregátní nabídka a agregátní poptávka jako model národního hospodářství, okolnosti jeho vzniku a význam; problém ekonomické rovnováhy.

7. Peníze a jejich základní ekonomické funkce; peníze jako makroekonomický agregát v systému národního hospodářství a jejich vliv na jeho fungování. Základní charakteristika monetární politiky této oblasti. Inflace, její vymezení, způsob měření, ekonomické aspekty a důsledky.

8. Stát a ekonomika. Ekonomická úloha státu v moderní kapitalistické ekonomice, veřejný sektor a fiskální politika, státní rozpočet; monetární politika státu, státní dluh a jeho ekonomické důsledky.
9. Trh práce a nezaměstnanost jako ekonomický a sociální problém; měření a ekonomická interpretace nezaměstnanosti.
10. Vnější ekonomické vztahy, mezinárodní obchod a jeho ekonomické aspekty, směnné kursy a mezinárodní finanční systém, měnová stránka vnějších ekonomických vztahů, obchodní bilance.

(5) Doporučená literatura:

- Bulliet, R. (Ed.). (2024). *Země a její národy: globální historie 2. Od roku 1500*. Vyšehrad.
- Cabada, L., & Kubát, M. (2004). *Úvod do studia politické vědy*. Eurolex Bohemia.
- Codaccioni, F., & Mignaval, A.-M. (1994). *Dějiny 20. století: encyklopedie politického, ekonomického a kulturního dění*. Mladá fronta.
- Croteau, D., & Hoynes, W. (2017). *Experience Sociology* (3rd ed). McGraw-Hill.
- Curtius, E. R. (1998). *Evropská literatura a latinský středověk*. Triáda.
- Černý, V. (1996-2009). *Soustavný přehled obecných dějin literatury naší vzdělanosti I-IV*. H&H, Academia.
- Disman, M. (2011). *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Karolinum.
- Fiala, P., & Strmiska, M. (2009). *Teorie politických stran*. CDK.
- Gerloch, A. (2021). *Teorie práva*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Giddens, A. (2013). *Sociologie*. Argo.
- Hejna, D. (2010). *Náboženství a společnost: Věda o náboženství a její historické kořeny*. Grada.
- Heywood, A. (2004). *Politické ideologie*. Victoria Publishing.
- Janků, M. (Ed.). (2022). *Základy práva pro posluchače právnických fakult*. C. H. Beck.
- Jurečka, V. (Ed.). (2010). *Makroekonomie*. Grada.
- Jurečka, V. (Ed.). (2018). *Mikroekonomie*. Grada.
- Keene, M. (2003). *Světová náboženství*. Knižní klub.
- Keller, J. (2012). *Úvod do sociologie*. Sociologické nakladatelství (SLON).
- Klíma, M. (2001). *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Radix.
- Kratochvíl, Z. (1995). *Výchova, zřejmost, vědomí*. Herrmann & synové.
- Novotná, H., Špaček, O., & Šťovíčková Jantulová, M. (Eds.). (2019). *Metody výzkumu ve společenských vědách*. FHS UK.
- Prokop, D. (2020). *Slepé skvrny. O chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti*. Host.
- Samohýl, J. (2017). *Židovské inspirace křesťanství*. Karmelitánské nakladatelství.

- Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2013). *Ekonomie* (19. vydání). Svoboda.
- Skalický, K. (2011). *Po stopách neznámého Boha*. Trinitas.
- Štampach, I. (1998). *Náboženství v dialogu*. Portál.
- Štampach, I. (1993). *Malý přehled náboženství*. Sursum.
- Švarcová, J. (Ed.). (2024). *Ekonomie: stručný přehled*. CEED.
- Valeš, L. (2007). *Dějiny politických teorií*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.

Čl. 4

Studijní program Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání pro střední školy

Zkouška z předmětu SZZ Základy společenských věd se zaměřením na vzdělávání pro střední školy (KSV/7Q1)

(1) Do zkoušky ústí tyto povinné předměty:

a) KSV/7F1	Filosofie I
b) KFI/7F2	Filosofie II
c) KFI/7F3	Filosofie III
d) KSV/7P1	Politologie I
e) KSV/7S1	Sociologie I
f) KSV/7E1	Ekonomie I
g) KSV/7P2	Politologie II
h) KSV/7E2	Ekonomie II
i) KSV/7P3	Politologie III
j) KSV/7S2	Sociologie II
k) KTEO/7PR	Právo
l) KSV/7DE	Moderní dějiny Evropy

(2) Do zkoušky nejsou zařazeny žádné povinně volitelné předměty.

(3) Zkouška má písemnou formu a obsahuje celkem čtyři témata – z každého ze čtyř níže uvedených tematických okruhů je zadáno jedno téma; téma může být doplněno dalšími zpřesňujícími otázkami. Všichni studenti/studentky mají totožné zadání zkoušky. Čas pro vypracování zkoušky je 120 minut. K obecným kritériím pro hodnocení odpovědí patří: a) schopnost vymezit dané téma, zasadit je do kontextu a objasnit jeho podstatu; b) faktografická znalost tématu a znalost odborných pojmů; c) strukturovanost a koherence výkladu.

O výsledku zkoušky rozhoduje komise na základě celkového počtu bodů dosažených za zpracování jednotlivých témat. Každé téma je bodováno, maximálně je možno získat za jedno téma šest bodů. Výsledná známka ze SZZ je potom stanovena dle celkového dosaženého počtu bodů následovně: 24 až 19 bodů – „výborně“, 18 až 13 bodů „velmi dobře“, 12 až 7 bodů – „dobře“, 6 a méně bodů – „nevyhověl/a“. Hodnocení „nevyhověl/a“ obdrží i ten/ta student/ka, u něhož/níž byla dvě témata ohodnocena počtem bodů 0.

(4) Tematické okruhy zkoušky jsou:

1. Sociologie
2. Filozofie – historie
3. Politologie – právo

4. Ekonomie

1. okruh: Sociologie

1. Vymezení sociologie; její původ, předmět, metody, základní pojmy, vnitřní členění, vztah k jiným společenským vědám.
2. Tradiční a moderní společnost. Periodizace vývoje modernity, důležité procesy utvářející moderní společnost. Konceptualizace soudobé společnosti (reflexivní modernita, riziková společnost, pozdní modernita, postindustriální společnost ad.).
3. Sociologie 19. století. Historický kontext vzniku sociologie, hlavní postavy a sociologické směry. Emile Durkheim a Max Weber: hlavní díla a témata, klíčové sociologické koncepty, metodologie sociologie.
4. Konsensuální, konfliktní a interpretativní paradigma v sociologii. Hlavní témata, směry, postavy a koncepty.
5. Život jedince ve společnosti. Proces socializace, nejdůležitější socializační vlivy, enkulturace, resocializace. Sociální status a sociální role. Sociální skupiny, davy a kolektivní jednání.
6. Sociální stratifikace a mobilita, životní styl a chudoba. Třídní struktura ČR. Sociologie práce a nezaměstnanosti. Práce a moderní společnost. Práce a gender.
7. Sociologie rodiny. Historické proměny rodiny; tradiční, moderní a postmoderní rodina. Sňatečnost a rozvodovost. Rodina a sociální stratifikace. Alternativní formy partnerského soužití.
8. Sociologie vzdělání a školy. Proměny role vzdělání ve společnosti. Vzdělání optikou hlavních sociologických paradigmat. Vzdělávací systém a sociální nerovnosti.
9. Sociální demografie, demografické charakteristiky české společnosti. Základní data o vývoji a struktuře české populace a jejím demografickém chování.
10. Obecná metodologie sociálních věd. Povaha sociálních věd, přírodní versus sociální vědy. Metody a techniky výzkumu v sociálních vědách. Kvantitativní a kvalitativní výzkum – srovnání, základní východiska, pojmy, metody a techniky sběru dat.

2. okruh: Filozofie – historie

1. Předsókratovská filosofie.
2. Sókratés a sókratovské školy.
3. Platón.
4. Aristotelés.
5. Helénistická filosofie (stoa, epikureismus, skepticismus).
6. Filosofie v Římě; novoplatonismus.
7. Patristika.
8. Scholastika.

9. Renesanční filosofie.
10. Novověký empirismus.
11. Novověký racionalismus.
12. Německá klasická filosofie.
13. Filosofie 19. století.
14. Fenomenologie a analytická filosofie.
15. Postmoderní filosofie.
16. Francouzská revoluce, napoleonské války, průmyslová revoluce.
17. Koncert evropských velmocí, rok 1848 a sjednocení Německa a Itálie, velmocenské bloky a společnost před první světovou válkou.
18. První světová válka, bolševická revoluce.
19. Evropský fašismus, kapitalistické demokracie a stalinismus.
20. Druhá světová válka.

3. okruh: Politologie – právo

1. Antická politická filozofie (Platón, Aristotelés).
2. Politická filozofie křesťanského středověku (sv. Augustin, Tomáš Akvinský).
3. Teoretici společenské smlouvy (Hobbes, Locke, Rousseau).
4. Liberalismus (základní hodnotová východiska, utilitarismus – J. Bentham, ekonomický liberalismus – A. Smith, J. S. Mill. J. Rawls).
5. Konzervatismus (základní hodnotová východiska, E. Burke; komunitaristé – A. McIntyre, M. Sandel).
6. Marxismus (Marx, neomarxisté).
7. Parlamentní forma vlády (vymezení a empirické příklady).
8. Prezidencialismus (vymezení a empirické příklady).
9. Poloprezidencialismus (vymezení a empirické příklady).
10. Volební a stranické systémy.
11. Ústava ČR – složky moci a jejich vztah.
12. Územní samospráva v ČR.
13. Volební systémy a jejich aplikace v ČR.
14. Český stranický systém.
15. Česká politická kultura.
16. Lidská práva. Listina základních práv a svobod.

17. Právní systém a právní odvětví v ČR.
18. Trestní právo a správní právo.
19. Občanské, rodinné a manželské právo.
20. Církev a právo.

4. okruh: Ekonomie

1. Ekonomie jako společenská věda, její vznik, hlavní vývojové etapy a představitelé, základní díla; mikroekonomie a makroekonomie předmět zkoumání ekonomie a její vztah k hospodářské politice.
2. Ústřední národohospodářské otázky a tržní systém; nabídka, poptávka, tržní cena a fungování trhů. Dokonale, nedokonale konkurenční trhy a efektivnost trhů a jejich selhávání. „Neviditelná ruka trhu“ a „viditelná ruka státu“. Stát v moderním tržním kapitalismu. Základní charakteristika nekapitalistické ekonomiky socialismu a úloha státu v ČR před rokem 1990.
3. Poptávka a nabídka v mikroekonomii. Poptávka, ekonomický užitek a chování spotřebitele; postavení spotřebitele na trhu, ochrana spotřebitele, externalita. Nabídka – organizace podnikání, typy firem a dokonale a nedokonale konkurenční trhy.
4. Základní výrobní faktory; mzdy a trh práce; renta a půda; kapitál, úrok a zisk; teorie rozdělování. Důchody v moderním kapitalismu. Lorenzova křivka, Giniho koeficient.
5. Makroekonomie a modely národního hospodářství; Národní účetnictví. Základní makroekonomické proporce, hrubý domácí produkt – základní makroekonomický agregát; alternativní přístupy. Agregátní nabídka a agregátní poptávka jako model národního hospodářství, okolnosti jeho vzniku a význam; problém ekonomické rovnováhy.
6. Peníze a jejich základní ekonomické funkce; bankovní systém a peníze jako makroekonomický agregát v systému národního hospodářství, jejich vliv na jeho fungování. Základní charakteristika monetární politiky. Inflace, její vymezení, způsob měření, ekonomické aspekty a důsledky.
7. Stát a ekonomika. Ekonomická úloha státu v moderní kapitalistické ekonomice, státní rozpočet, veřejný sektor a fiskální politika; monetární politika státu, státní dluh a jeho ekonomické důsledky.
8. Trh práce a nezaměstnanost jako ekonomický a sociální problém; měření a ekonomická interpretace nezaměstnanosti; Phillipsova křivka, přirozená míra nezaměstnanosti.
9. Vnější ekonomické vztahy, mezinárodní obchod a jeho ekonomické aspekty, směnné kursy a mezinárodní finanční systém, měnová stránka vnějších ekonomických vztahů, obchodní bilance.
10. Charakteristika základních problémů soudobého kapitalistického ekonomického systému. Snahy o řešení, odhadované trendy dalšího vývoje.

(5) Doporučená literatura:

- Bulliet, R. (Ed.). (2024). *Země a její národy: globální historie 2. Od roku 1500*. Vyšehrad.
- Cabada, L., & Kubát, M. (2004). *Úvod do studia politické vědy*. Eurolex Bohemia.
- Codaccioni, F., & Mignaval, A.-M. (1994). *Dějiny 20. století: encyklopedie politického, ekonomického a kulturního dění*. Mladá fronta.
- Coreth, E. (2002). *Filosofie 17. a 18. století*. Nakladatelství Olomouc.
- Coreth, E. (Ed.). (2003). *Filosofie 19. století*. Nakladatelství Olomouc.
- Croteau, D. & Hoynes, W. (2017). *Experience Sociology* (3rd ed). McGraw-Hill.
- Disman, M. (2011). *Jak se vyrábí sociologická znalost*. Karolinum.
- Fiala, P., & Strmiska, M. (2009). *Teorie politických stran*. CDK.
- Gerloch, A. (2021). *Teorie práva*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Giddens, A. (2013). *Sociologie*. Argo.
- Heinzmann, R. (2000). *Středověká filosofie*. Nakladatelství Olomouc.
- Heywood, A. (2004). *Politické ideologie*. Victoria Publishing.
- Janků, M. (Ed.). (2022). *Základy práva pro posluchače právnických fakult*. C. H. Beck.
- Jurečka, V. (Ed.). (2010). *Makroekonomie*. Grada.
- Jurečka, V. (Ed.). (2018). *Mikroekonomie*. Grada.
- Keller, J. (2012). *Úvod do sociologie*. Sociologické nakladatelství (SLON).
- Klíma, M. (2001). *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Radix.
- Lorenz, A., & Formánková, H. (Eds.). (2019). *Politický systém Česka*. CDK.
- Prokop, D. (2020). *Slepé skvrny. O chudobě, vzdělávání, populismu a dalších výzvách české společnosti*. Host.
- Ricken, F. (1999). *Antická filosofie*. Nakladatelství Olomouc.
- Samuelson, P. A., & Nordhaus, W. D. (2013). *Ekonomie* (19. vydání). Svoboda.
- Švarcová, J. (Ed.). (2024). *Ekonomie: stručný přehled*. CEED.
- Valeš, L. (2007). *Dějiny politických teorií*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Vodička, K., & Cabada, L. (2007). *Politický systém České republiky: historie a současnost*. Portál.

Čl. 5

Studijní program Učitelství pro 2. stupeň základních škol, specializace Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací výchova k občanství

Zkouška z předmětu SZZ Učitelství pro 2. stupeň základních škol se specializací výchova k občanství (KSV/0Q2)

(1) Do zkoušky ústí tyto povinné předměty:

a) KSV/0DO1Z	Demokracie a občanství I
b) KSV/0DO2Z	Demokracie a občanství II
c) KSV/0DO3Z	Demokracie a občanství III
d) KSV/0D1Z	Didaktika výchovy k občanství I
e) KSV/0D2Z	Didaktika výchovy k občanství II

(2) Do zkoušky nejsou zařazeny žádné povinně volitelné předměty.

(3) Zkouška se člení na tyto dílčí součásti:

1. **Občanský a společenskovední základ**
2. **Didaktika výchovy k občanství**

(4) Státní zkouška je ústní, trvá celkem 30 minut (každá dílčí součást státní zkoušky trvá 15 minut), časový úsek 30 minut má student/ka k dispozici celkem na přípravu odpovědí.

V každé součásti státní závěrečné zkoušky podá student/ka výklad jednoho tematického okruhu, který volí náhodným výběrem z nabídky témat, jež jsou pro každou součást stanoveny, komise může klást doplňující otázky související se zvoleným okruhem. Student/ka zároveň předkládá **portfolio** (v tištěné nebo elektronické podobě), které zahrnuje deníky ze všech typů praxí a další výsledky či reflexe vlastní práce z průběhu studia, které jsou relevantní jako doklad osvojených kompetencí (např. přípravy hodin či aktivit z kurzů didaktiky, důležité seminární práce apod.). Součástí portfolio, resp. deníků z praxe je i celková reflexe osvojených kompetencí podle Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství. Další (nepovinnou) součástí portfolio mohou být certifikáty o absolvování kurzů, workshopů či seminářů vztahujících se ke studovanému oboru.

Zpracování okruhu z dílčí součásti **Občanský a společenskovední základ** posuzuje komise pro SZZ podle těchto kritérií: a) schopnost vyložit klíčové aspekty daného okruhu, zasadit je do kontextu, objasnit jejich podstatu a případně analyzovat příčiny a důsledky zkoumaných jevů; b) znalost významných osobností, které se o zkoumání problému, jevu, události zasloužily a schopnost analýzy jejich koncepcí; c) smysluplné využití odborné (primární či sekundární) literatury a dalších, relevantních zdrojů k tématu (zahrnutí analýzy, porovnání či příkladů zdrojů do výkladu apod.); d) schopnost formulovat věty v logické návaznosti, strukturovaně a se správně užitými odbornými

pojmy. Zkouška z dílčí součásti **Didaktika výchovy k občanství** má podobu rozhovoru nad konkrétními příklady z portfolia, ilustrujícími zvolený okruh. Student/ka si před SZZ přímo v portfoliu označí či ve zvláštním dokumentu sepíše tyto konkrétní příklady, které chce u zkoušky použít. Komise hodnotí schopnost studenta/studentky stručně vysvětlit dané téma (prokázat teoretickou znalost tématu) a následně ukázat na těchto příkladech, jak je možné dané téma aplikovat ve výuce výchovy k občanství. Volbou příkladů, jejich popisem a reflexí student/ka prokazuje, jak komplexně a tvořivě je schopen/schopna o daném tématu přemýšlet v kontextu výuky daného oboru. Komise může klást i doplňující otázky k dalším částem portfolia.

Hlasování o výsledném hodnocení SZZ řídí předseda komise pro SZZ, který po poradě s ostatními členy navrhuje hodnocení. Rozhodnutí o výsledku SZZ je přijato, jestliže se pro návrh vysloví nadpoloviční většina přítomných členů komise. Z důvodu zajištění jednoznačného výsledku hlasování při stanovení známky musí být počet přítomných členů komise vždy lichý.

(5) Pro dílčí součást **Občanský a společenskovědní základ** platí tyto tematické okruhy:

1. Přístupy ke studiu dětí a mládeže.
2. Děti a mládež v soudobé společnosti – vybraná témata (rodina, identita, životní styl, vzdělání, práce a volný čas, kriminalita ad.).
3. Děti, mládež a média.
4. Občanská angažovanost a politická participace mladých lidí. Proces formování občanských a politických postojů.
5. Mladí lidé a zpravodajská média: nové vzorce konzumace a jejich důsledky pro občanskou angažovanost a politickou participaci.
6. Klíčové pojmy v politické filosofii (svoboda, rovnost, spravedlnost, lidská práva).
7. Současné teorie spravedlnosti (Rawls, Nozick) v politické filosofii, podoby sociálního státu.
8. Politické ideologie – klasifikace, škály, typologie, formy.
9. Teorie demokracie – dějinný vývoj, formy a modely demokracie.
10. Praxe demokracie – ideologické postoje, geografie demokracie, současné trendy.
11. Povaha politického režimu v ČR – parlamentarismus, rysy poloprezidencialismu, vývojové tendence.
12. Volební a stranické systémy – vliv volebních systémů na podobu stranických systémů, Duvergerovy zákony a jejich kritika, případ ČR.
13. Politická kultura – typologie politické kultury a její aplikace na českém případě.
14. Ústava ČR – složky moci a jejich vztah, moc zákonodárná, výkonná a soudní, pole napětí.

15. Územní samospráva v ČR – úrovně, typy a postavení územních samosprávných celků, jejich kompetence, politický vývoj samospráv.

(6) Pro dílčí součást **Didaktika výchovy k občanství** platí tyto tematické okruhy:

1. Motivace a aktivizace žáků.
2. Výukové cíle a struktura vyučovací hodiny.
3. Rozvoj klíčových kompetencí a samostatného myšlení žáků.
4. Aplikace výukových metod I – problémové vyučování, zážitková výuka, projektové vyučování, virtuální realita.
5. Aplikace výukových metod II – práce s textem, diskuse, argumentace, skupinová práce, další aktivizační metody.
6. Tvorba a využití pracovních listů.
7. Hodnocení a zpětná vazba.
8. Klima třídy a školy, výchovné problémy.
9. Kontroverzní témata ve výuce, průřezová témata.
10. Učebnice a další vhodné zdroje do výuky.

(7) Doporučená literatura:

boyd, d. (2017). *Je to složitější. Sociální život teenagerů na sociálních sítích*. Akropolis.

Cabada, L., & Kubát, M. (2004). *Úvod do studia politické vědy*. Eurolex Bohemia.

Čapek, R. (2015). *Moderní didaktika*. Grada.

Fiala, P., & Strmiska, M. (2009). *Teorie politických stran*. CDK.

Furlong, A. (2013). *Youth Studies: An Introduction*. Routledge.

Hanáček, V. (Ed.). (2023). *Demokracie a aktivní občanství*. Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Pedagogická fakulta.

Heywood, A. (2004). *Politické ideologie*. Victoria Publishing.

Hloušek, V., & Kopeček, L. (2010). *Politické strany*. Grada.

Hubálek, T. (Ed.). (2017). *Vývoj občanského vzdělávání a etické výchovy*. EPOCH.

- Kis, J. (1997). *Současná politická filozofie*. Oikoymenh.
- Klíma, M. (2001). *Volby a politické strany v moderních demokraciích*. Radix.
- Leonard, M. (2015). *Sociology of Children, Childhood and Generation*. Sage.
- Linek, L. (Ed.). (2017). *Občanství a politická participace v České republice*. Sociologické nakladatelství (SLON).
- Lorenz, A. & Formánková, H. (Eds.). (2019). *Politický systém Česka*. CDK.
- Mounk, Y. (2019). *Lid versus demokracie*. Prostor.
- Petty, G. (2013). *Moderní vyučování*. Portál.
- Pšeja, P. (2005). *Stranický systém České republiky*. CDK.
- Řichová, B. (2009). *Komparace politických systémů I. a II.* VŠE.
- Sartori, G. (2005). *Strany a stranické systémy*. CDK.
- Shapiro, I. (2018). *Morální základy politiky*. Karolinum.
- Slussareff, M. (2022). *Hry, sítě, porno. Rodičovský průvodce džunglí digitálního dětství a puberty*. Jan Melvil Publishing.
- Starý, K., & Laufková, V. (Eds.). (2016). *Formativní hodnocení ve výuce*. Portál.
- Sekerák, M. (2021). *Modely a teorie demokracie*. CDK.
- Smolík, J. (2017). *Subkultury mládeže: sociologické, psychologické a pedagogické aspekty*. Mendelova univerzita.
- Stearns, P. (2017). *Childhood in World History* (3rd ed). Routledge.
- Swift, A. (2005). *Politická filozofie. Základní otázky moderní politologie*. Portál.
- Šaradín, P., Lebeda, T., Lebedová, E., Lysek, J., Merklová, K., Ostrá, D., Soukop, M., Zapletalová, M., & Zymová, K. (2021). *Češi a demokracie v digitální době*. CDK.
- Valeš, L. (2007). *Dějiny politických teorií*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk.
- Valkenburg, P., & Piotrowski, J. (2017). *Plugged in: How media attract and affect youth*. Yale University Press.
- Vodička, K. & Cabada, L. (2007). *Politický systém České republiky: historie a současnost*. Portál.
- Wasburn, P., & Adkins Covert, T. (Eds.). (2017). *Making Citizens: Political Socialization Research and Beyond*. Palgrave Macmillan.
- Zakaria, F. (2021). *Deset lekcí pro postpandemický svět*. Academia.

Čl. 6

Studijní program Učitelství pro střední školy, specializace Učitelství pro střední školy se specializací základy společenských věd

Zkouška z předmětu SZZ Učitelství společenských věd pro SŠ (KSV/0Q4)

(1) Do zkoušky ústí tyto povinné předměty:

a) KSV/OPS1	Politická sociologie I
b) KSV/OPS2	Politická sociologie II
c) KSV/ODE	Soudobé dějiny Evropy
d) KFI/OFS	Filosofie a společnost
e) KSV/OEG	Ekonomie a finanční gramotnost
f) KSV/ODSV1	Didaktika ZSV I
g) KSV/ODSV2	Didaktika ZSV II

(2) Do zkoušky nejsou zařazeny žádné povinně volitelné předměty.

(3) Zkouška se člení na tyto dílčí součásti:

1. **Základy společenských věd**
2. **Didaktika základů společenských věd**

(4) Státní zkouška je ústní, trvá celkem 30 minut (každá dílčí součást státní zkoušky trvá 15 minut), časový úsek 30 minut má student/ka k dispozici celkem na přípravu odpovědí.

V každé součásti státní závěrečné zkoušky podá student/ka výklad jednoho tematického okruhu, který volí náhodným výběrem z nabídky témat, jež jsou pro každou součást stanoveny, komise může klást doplňující otázky související se zvoleným okruhem. Student/ka zároveň předkládá **portfolio** (v tištěné nebo elektronické podobě), které zahrnuje deníky ze všech typů praxí a další výsledky či reflexe vlastní práce z průběhu studia, které jsou relevantní jako doklad osvojených kompetencí (např. přípravy hodin či aktivit z kurzů didaktiky, důležité seminární práce apod.). Součástí portfolio, resp. deníků z praxe je i celková reflexe osvojených kompetencí podle Kompetenčního rámce absolventa a absolventky učitelství. Další (nepovinnou) součástí portfolio mohou být certifikáty o absolvování kurzů, workshopů či seminářů vztahujících se ke studovanému oboru.

Zpracování okruhu z dílčí součásti **Základy společenských věd** posuzuje komise pro SZZ podle těchto kritérií: a) schopnost vyložit klíčové aspekty daného okruhu, zasadit je do kontextu, objasnit jejich podstatu a případně analyzovat příčiny a důsledky zkoumaných jevů; b) znalost významných osobností, které se o zkoumání problému, jevu, události zasloužily a schopnost analýzy jejich koncepcí; c) smysluplné využití odborné (primární či sekundární) literatury a dalších, relevantních

zdrojů k tématu (zahrnutí analýzy, porovnání či příkladů zdrojů do výkladu apod.); d) schopnost formulovat věty v logické návaznosti, strukturovaně a se správně užitými odbornými pojmy. Zkouška z dílčí součásti **Didaktika základů společenských věd** má podobu rozhovoru nad konkrétními příklady z portfolia, ilustrujícími zvolený okruh. Student/ka si před SZS přímo v portfoliu označí či ve zvláštním dokumentu sepiše tyto konkrétní příklady, které chce u zkoušky použít. Komise hodnotí schopnost studenta/studentky stručně vysvětlit dané téma (prokázat teoretickou znalost tématu) a následně ukázat na těchto příkladech, jak je možné dané téma aplikovat ve výuce občanského a společenskovedního základu. Volbou příkladů, jejich popisem a reflexí student/ka prokazuje, jak komplexně a tvořivě je schopen/schopna o daném tématu přemýšlet v kontextu výuky daného oboru. Komise může klást i doplňující otázky k dalším částem portfolia.

Hlasování o výsledném hodnocení SZS řídí předseda komise pro SZS, který po poradě s ostatními členy navrhuje hodnocení. Rozhodnutí o výsledku SZS je přijato, jestliže se pro návrh vysloví nadpoloviční většina přítomných členů komise. Z důvodu zajištění jednoznačného výsledku hlasování při stanovení známky musí být počet přítomných členů komise vždy lichý.

(5) Pro dílčí součást **Základy společenských věd** platí tyto tematické okruhy:

1. Antická politická filosofie (Sókratés, Platón, Aristotelés).
2. Středověká a renesanční politická filosofie (Akvinský, Machiavelli, utopická literatura).
3. Novověká a osvícenecká politická filosofie (Hobbes, Locke, Rousseau).
4. Současná politická filosofie (Rawls, Nozick, Berlin).
5. Filosofie dějin (Hegel, Marx, Vico, Popper, Fukuyama).
6. Moderní společnost a politické struktury.
7. Klasická sociální teorie: Karel Marx a Émile Durkheim.
8. Velká transformace: vznik kapitalistické společnosti.
9. Stát, moc a autorita. Max Weber a otázka legality vs. legitimacy.
10. Teorie a praxe demokratického vládnutí.
11. Občanská společnost a stát: role a vztahy.
12. Moderní společnost a výzvy modernity.
13. Modernita a postmodernita: charakteristiky a rozdíly.
14. Masová média v demokratické společnosti: funkce a vliv.
15. Výzvy globalizace a dopad na politické systémy.
16. Evropský Západ: sociální stát a evropská integrace (1945–1980).
17. Sovětský blok 1945–1991.

18. Neoliberalismus a evropská integrace (1980–2020).
19. Proměny technologií (1945–2020).
20. Proměny životního stylu, emancipace žen (1945–2010).

(6) Pro dílčí součást **Didaktika základů společenských věd** platí tyto tematické okruhy:

1. Motivace a aktivizace žáků.
2. Výukové cíle a struktura vyučovací hodiny.
3. Rozvoj klíčových kompetencí a samostatného myšlení žáků.
4. Aplikace výukových metod I – problémové vyučování, zážitková výuka, projektové vyučování, virtuální realita.
5. Aplikace výukových metod II – práce s textem, diskuse, argumentace, skupinová práce, další aktivizační metody.
6. Tvorba a využití pracovních listů.
7. Hodnocení a zpětná vazba.
8. Klima třídy a školy, výchovné problémy.
9. Kontroverzní témata ve výuce, průřezová témata.
10. Učebnice a další vhodné zdroje do výuky.

(7) Doporučená literatura:

Bauman, Z. (2003). *Modernita a holocaust*. SLON.

Bulliet, R. (Ed.). (2024). *Země a její národy: globální historie 2. Od roku 1500*. Vyšehrad.

Čapek, R. (2015). *Moderní didaktika*. Grada.

Dahl, R. (2001). *O demokracii. Průvodce pro občany*. Portál.

Frič, P. (Ed.). (2016). *Občanský sektor v ohrožení?* SLON.

Harrington, A. (Ed.). (2006). *Moderní sociální teorie*. Portál.

Linek, L. (2010). *Zrazení snů: Struktura a dynamika postojů k politickému režimu a jeho institucím a jejich důsledky*. SLON.

Linek, L. (Ed.). (2017). *Občanství a politická participace v České republice*. Sociologické nakladatelství (SLON).

McDermott, K. (2015). *Communist Czechoslovakia, 1945-89 : a political and social history*. Red Globe Press.

Müller, K. B. (2012). *Politická sociologie: politika a identita v proměnách modernity*. Aleš Čeněk.

Petty, G. (2013). *Moderní vyučování*. Portál.

Polanyi, K. (2006). *Velká transformace*. CDK.

Starý, K., & Laufková, V. (Eds.). (2016). *Formativní hodnocení ve výuce*. Portál.

Swift, A. (2005). *Politická filozofie. Základní otázky moderní politologie*. Portál.

Šaradín, P., Lebeda, T., Lebedová, E., Lysek, J., Merklová, K., Ostrá, D., Soukop, M., Zapletalová, M., & Zymová, K. (2021). *Češi a demokracie v digitální době*. CDK.

Část III.

Kvalifikační práce

Čl. 7

Obsahové a formální požadavky

(1) Minimální rozsah bakalářské práce činí 63 000 znaků včetně mezer (tj. 35 normostran), minimální rozsah diplomové práce činí 108 000 znaků včetně mezer (tj. 60 normostran). Do uvedeného rozsahu se započítávají všechny formální náležitosti práce; nezapočítávají se však přílohy práce, pokud jsou do bakalářské či diplomové práce zařazeny. Maximální rozsah bakalářské ani diplomové práce není stanoven.

(2) Struktura kvalifikační práce musí obsahovat tyto součásti:

a) Titulní list

b) Prohlášení o samostatném vypracování bakalářské/diplomové práce za použití pouze v seznamu literatury uvedených zdrojů a literatury, dle čl. 20 odst. 10 písm. e) Opatření děkana č. 7/2017.

c) Případné poděkování vedoucímu práce, popřípadě dalším osobám.

d) Anotace v českém a světovém jazyce (téma, obsah a základní zjištění – minimální rozsah 600 znaků včetně mezer).

e) Obsah práce členěný do částí, kapitol a podkapitol (užívá se desetinné třídění).

f) Úvod: Jasné a jednoznačné vymezení tématu, cílů a hypotéz práce, aktuálnosti a přínosu, který práce má pro akademickou obec či pedagogickou praxi, zvolené metody (případová studie, historická deskripce, komparační analýza, teoretická studie, kvantitativní či kvalitativní výzkum, diskursivní, sémiotická nebo obsahová analýza...), respektive způsob realizace práce, vymezení disciplíny, ve které se bude argumentace práce odvíjet. Součástí úvodu je i **literární rešerše**, tj. přehled, jakým je daná problematika zpracovávána v dostupné literatuře. Úvod práce zasazuje práci do kontextu již existující diskuse na dané téma.

g) Analytická a interpretační část: Hlavní a nejobsáhlejší část práce (cca 60–70 % textu). Zde student/ka předloží vlastní řešení problému, formuluje vlastní stanoviska, dílčí zjištění a závěry. Nutná je logická provázanost teoretické a metodologické části práce s částí praktickou.

h) Závěr: Stručné shrnutí obsahu práce, připomenutí cílů a pracovních hypotéz a jejich stručná konfrontace se závěry, ke kterým student/ka došel/došla, případná diskuse nad závěry práce.

ch) Literatura a zdroje: Práce musí obsahovat odkazy na všechny zdroje, se kterými autor/ka pracoval/a zároveň nesmí obsahovat odkazy na zdroje, které nebyly v práci explicitně využity. V případě, že je součástí kvalifikační práce text generovaný umělou inteligencí (AI), je nutno ho označit jako citaci včetně uvedení zdroje (url vč. kompletního prompting). Pokud se prokáže, že kvalifikační práce obsahuje pasáže, které jsou produktem AI, aniž by byly jasně odlišeny od vlastního autorského textu, podobně jako v případě přímých či nepřímých citací literatury, je na ni pohlíženo stejně jako na plagiát, tj. jako na neetické jednání se všemi potenciálními disciplinárními důsledky. Bibliografie musí být zpracována v souladu s aktuální verzí citační normy ČSN ISO 690 (Ize využít například generátor citací dostupný na www.citace.com).

i) Přílohy, obrázky, fotografie, grafy, tabulky apod., respektive seznam tabulek, grafů, fotografií a obrazových příloh včetně zdrojů těchto dat.

Další obecně závazná pravidla a některé formální požadavky:

V textu musí být jasně odlišitelné pasáže, ve kterých se vyjadřuje sám autor/ka, a pasáže, kdy je parafrázován či citován jiný zdroj.

Text nesmí obsahovat gramatické či stylistické chyby a musí být napsán odborným stylem. Doporučuje se užívat font Times New Roman nebo Calibri, velikost písma 12 a řádkování 1,5. Strany musí být číslovány.

(3) Požadavky na citace a způsob uvedení bibliografických údajů:

Bibliografické citace v kvalifikačních pracích vycházejí z české státní normy ISO 690.

(4) Kritéria hodnocení bakalářské práce:

a) struktura práce (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce);

b) metodologická a metodická stránka práce (stanovení hypotéz, cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod);

c) práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem);

d) odborná správnost, znalost problematiky (prokázání znalosti řešené problematiky, prokázání specifických znalostí, schopnost aplikovat znalost na konkrétní problém);

e) zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi;

f) úroveň jazykového a stylistického zpracování;

g) formální a grafická úroveň práce.

Posudky bakalářské práce vypracovávají vedoucí práce a oponent práce dle výše uvedených kritérií, z nichž každé kritérium je v posudcích vyjádřeno hodnocením A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl/a. Zvolené hodnocení vedoucí a oponent ve svých posudcích označí, případně připojí vysvětlující komentář. Na základě písemného závěrečného shrnutí a formulace otázek k obhajobě je navržena jak vedoucím, tak oponentem práce výsledná známka (klasifikace), která nemusí být aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií obsažených v posudku práce. Oba posudky obdrží student/ka v termínech vyplývajících z opatření děkana.

Ústní obhajoba bakalářské práce trvá minimálně 20 minut, student/ka při obhajobě stručně zdůvodní výběr tématu, jeho aktuálnost, zvolené metody zpracování, práci s prameny a literaturou, cíl práce a jeho naplnění. Vedoucí práce poté uvede zásadní body a připomínky obsažené ve svém posudku, totéž následně provede oponent. Pokud není přítomen oponent bakalářské práce, přečte posudek oponenta vedoucí práce, popřípadě předseda komise. Po zodpovězení otázek k obhajobě, obsažených v posudcích, a po zodpovězení případných doplňujících otázek, stanoví komise výslednou známku z obhajoby bakalářské práce. Komise není při hodnocení výsledku obhajoby vázána hodnoceními navrženými v posudcích, může se od nich tedy i významně odchýlit, a to za předpokladu, že při obhajobě vyjdou najevo skutečnosti, které to odůvodňují. Pokud se všichni členové komise jednoznačně neshodnou na výsledné známce z bakalářské práce a její obhajoby, následuje hlasování, v němž rozhoduje shodný názor alespoň nadpoloviční většiny členů komise. Z důvodu zajištění jednoznačného výsledku hlasování při stanovení známky musí být počet přítomných členů komise vždy lichý.

(5) Kritéria pro hodnocení diplomové práce:

a) struktura práce, její téma a cíle (úplnost, logická posloupnost a vyváženost kapitol, rozsah práce, relevance tématu a cílů práce z hlediska přínosu pro určitý vědní obor, pedagogickou praxi apod.);

b) práce s literaturou a dalšími informačními zdroji (výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem, napojení na existující datový a literární kontext, využití literárních rešeršů pro volbu tématu práce a formulaci výzkumného problému, práce s cizojazyčnou literaturou);

c) metodologická a metodická stránka práce (stanovení cílů práce, vhodnost a kvalita dat a metod, popřípadě metodologické zdůvodnění výběru metod);

d) odborná správnost (prokázání znalosti řešené problematiky, schopnost aplikovat znalosti na konkrétní problém, správná práce s odbornými pojmy, správnost argumentace);

e) závěry a naplnění cílů (jasnost formulovaných závěrů, přínos a originalita práce, zasazení výsledků práce do stávajícího odborného kontextu, kritický přístup k výsledkům a schopnost sebereflexe);

f) úroveň jazykového a stylistického zpracování (odborný jazyk, gramatická a pravopisná správnost, stylistická kvalita);

g) formální a grafická úroveň práce (splnění všech formálních náležitostí, grafická podoba práce).

Posudky diplomové práce vypracovávají vedoucí práce a oponent práce dle výše uvedených kritérií, z nichž každé kritérium je v posudcích vyjádřeno hodnocením A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl/a. Vybrané hodnocení vedoucí a oponent ve svých posudcích označí, případně připojí vysvětlující komentář. Na základě písemného závěrečného shrnutí a formulace otázek k obhajobě je navržena jak vedoucím, tak oponentem práce výsledná známka (klasifikace), která nemusí být aritmetickým průměrem známek jednotlivých kritérií obsažených v posudku práce.

Ústní obhajoba diplomové práce trvá minimálně 30 minut, student/ka při obhajobě stručně zdůvodní výběr tématu, jeho aktuálnost, zvolené metody zpracování, práci s prameny a literaturou, cíl práce a jeho naplnění. Vedoucí práce poté uvede zásadní body a připomínky obsažené ve svém posudku, totéž následně provede oponent. Pokud není přítomen oponent diplomové práce, přečte posudek oponenta vedoucí práce, popřípadě předseda komise. Po zodpovězení otázek k obhajobě, obsažených v posudcích, a po zodpovězení případných doplňujících otázek, stanoví komise výslednou známku z obhajoby diplomové práce. Komise není při hodnocení výsledku obhajoby vázána hodnoceními navrženými v posudcích, může se od nich tedy i významně odchýlit, a to za předpokladu, že při obhajobě vyjdou najevo skutečnosti, které to odůvodňují. Pokud se všichni členové komise jednoznačně neshodnou na výsledné známce z diplomové práce a její obhajoby, následuje hlasování, v němž rozhoduje shodný názor alespoň nadpoloviční většiny členů komise. Z důvodu zajištění jednoznačného výsledku hlasování při stanovení známky musí být počet přítomných členů komise vždy lichý.

Část IV.

Závěrečná ustanovení

Čl. 8

Závaznost, aplikovatelnost a výklad směrnice

(1) Pravidla obsažená ve směrnici jsou závazná pro všechny, jichž se týkají, a to i pro vedoucí/hokatedry. Změna v osobě vedoucí/ho nemá na pravidla uvedená v této směrnici vliv.

(2) Změny v pravidlech lze činit jen vydáním nové směrnice, a to postupem podle čl. 22 Opatření děkana.

(3) Vyjde-li najevo rozpor směrnice vedoucí/ho katedry s některým opatřením děkana, proděkana, rektora, prorektora, vnitřním předpisem JU nebo PF nebo se zákonem, použije se přednostně ustanovení, které není obsaženo ve směrnici vedoucí/ho katedry.

(4) Výkladem směrnice je pověřen proděkan pro studium. Je-li to vhodné či nezbytné, vyžádá si před provedením výkladu stanovisko vedoucí/ho katedry.

Čl. 9

Zrušující ustanovení

Ruší se směrnice vedoucího katedry společenských věd č. 1/2024.

Čl. 9

Účinnost

Tato směrnice nabývá účinnosti 1. 11. 2025

V Českých Budějovicích 3. 10. 2025

Mgr. Marek Šebeš, Ph.D.
vedoucí katedry společenských věd